

Provincie Limburg
G.P.J Koopmans
Per email: gpj.koopmans@prvlimburg.nl

Geachte heer Koopmans,

Datum

6 mei 2019

Ons Kenmerk

UTR-CVH-060519-001

Betreft / Onderwerp

Input voor bestuursformatie

Doorkiesnummer

088-3681875

Email contactpersoon

ron.vanbaden@fnv.nl

Bijlage(n)

De FNV wil een belangrijke partner voor de Provincie Limburg zijn en wij hopen dat dit wederzijds is. De FNV vertegenwoordigt in Limburg tienduizenden leden: werkenden, uitkeringsgerechtigden en gepensioneerden. Dag in, dag uit zijn werknemers van de FNV en FNV-vrijwilligers in de weer om de belangen van werkenden, uitkeringsgerechtigden en gepensioneerden te behartigen. Dat doen we uiteraard vooral op het terrein van werk en inkomen, maar bijvoorbeeld ook in het zorgdomein. Onze kracht is dat we een breed netwerk hebben in bedrijven en sectoren en actief zijn op lokaal, regionaal en (inter)nationaal niveau.

Onze wens om een belangrijke partner voor de provincie te zijn komt voort uit de overtuiging dat wij positief kunnen bijdragen aan de totstandkoming en uitvoering van het provinciaal beleid. Dit kunnen wij omdat wij veel mensen kunnen betrekken, en zich ook betrokken laten voelen, voor wie dat beleid bedoeld is. Of kort gezegd, wij vinden dat er niet alleen over mensen gesproken moet worden maar ook met de mensen. Daarin kunnen en willen wij een rol spelen. Dit geldt zeker voor onderwerpen op het vlak van werk en inkomen (denk bijvoorbeeld aan een leven lang ontwikkelen). De indruk die we hebben is dat andere partijen in deze tijd gemakkelijker gehoor vinden bij het provinciebestuur en andere instituties (zoals Triple Helix organisaties). Dat is jammer want enerzijds kunnen dan belangrijke kennis en inzichten moeilijker gedeeld worden en anderzijds mis je een kans op het creëren of verstevigen van draagvlak. En niet onbelangrijk, met name als regio laten we kansen liggen omdat mogelijkheden om samen op te trekken onbenut blijven.

Ik wil een aantal aanbevelingen doen en/of inzichten met u delen voor het af te sluiten bestuursakkoord waarover u momenteel met partijen in gesprek bent. Ik doe dat niet uitvoerig maar ben uiteraard altijd tot een nadere toelichting bereid.

1. Een leven lang ontwikkelen (juist in Limburg)

Een leven lang ontwikkelen of een lang leven ontwikkelen is een belangrijk thema voor de FNV. We maken afspraken in cao's, besturen O&O-fondsen, zijn vertegenwoordigd in het SBB en organiseren daarnaast ook diensten voor onze leden. Ook in de provincie zien we veel initiatieven oppoppen die iets willen met een leven lang ontwikkelen. Met name vanuit werknemersperspectief ontbreekt het momenteel aan een goede leerinfrastructuur en leerinfracultuur. De gemiddelde werknemer is onvoldoende toegerust voor de toekomst (zeker op MBO 1-2, niveau) en werkt in een omgeving waar daar ook weinig aandacht voor is. Als er al sprake is van ontwikkeling dan is dat meestal gericht op de eigen functie en niet gericht op het aanleren van arbeidsmarktrelevante kennis of kunde. Het ontbreekt veel werknemers aan tijd of middelen om echt werk van ontwikkeling te maken. Naar het voorbeeld van de SER Noord-Nederland zou geprobeerd kunnen worden een scholingsalliantie te sluiten om tijd en middelen vrij te maken om met name werkenden (en werkzoekenden) op MBO 1-2 niveau te faciliteren.

Wat niet onvermeld mag blijven is dat de enorme toename van het aantal onzekere en slechte contracten een enorme belemmering vormt voor een leven lang ontwikkelen. Het streven naar echte banen vorm een rode draad voor het werk van de FNV op de arbeidsmarkt. Een echte baan is werk met zekerheid en perspectief, een fatsoenlijk inkomen en goede werkomstandigheden. De provincie heeft een belangrijke voorbeeldfunctie als werkgever en kan tevens als opdrachtgever veel invloed uitoefenen.

2. Verdozing van Limburg / arbeidsmigratie

De toename van het aantal distributiecentra en de daarmee samenhangende arbeidsmigratie leidt tot heftige discussies. De FNV ziet een belangrijke rol voor de provincie weggelegd. De FNV is van mening dat de provincie moet streven naar een duurzaam industrie- en innovatiebeleid. Voor de FNV betekent dit dat gestreefd moet worden naar een kwalitatief goede werkgelegenheidsstructuur (met echte banen die voldoende zekerheid en perspectief bieden). De FNV maakt zich momenteel zorgen over de concurrentie tussen regio's om distributiecentra naar zich toe te halen. Deze concurrentie leidt indirect tot slechtere arbeidscontracten en arbeidsconstructies omdat er enorm op prijs geconcurrereerd wordt. In veel gevallen raakt dit arbeidsmigranten omdat die de in grote getale in distributiecentra werkzaam zijn. Achter het hier naartoe halen van arbeidsmigranten gaan niet zelden verdienmodellen (bv via huisvesting, trucs om cao's en evt fiscus te ontduiken) schuil die schadelijk zijn voor de regio en de betrokken mensen (en ook kunnen bijdragen aan verdringing).

Voor de FNV is het moeilijk grip krijgen op de ontwikkelingen rondom distributiecentra en arbeidsmigratie. We krijgen moeilijk toegang tot de centra (de meeste vallen niet onder een cao) en tot de mensen (er leeft veel angst onder deze mensen). We zetten hard in op handhaving en naleving van wetten en regels maar zijn uiteraard beperkt in onze middelen. Hierin zouden we ook samen op kunnen trekken. De provincie zou kunnen bevorderen dat bij vestiging in Limburg ook wij toegang moeten krijgen om handhaving en naleving te bevorderen. Tevens kan de provincie strikte vestigingsvoorwaarden stellen die duurzame arbeidsrelaties bevorderen. Wij constateren dat door de verdienmodellen veel collega's concurrenten van elkaar worden; dit leidt tot grote maatschappelijke spanningen.

Huisvesting van arbeidsmigranten moet daarnaast veel integraler benaderd worden. Dit kan niet losgezien worden van hoe de mensen hun geld verdienen en de contracten die ze krijgen. Zeker ook bij de huisvesting is de menselijke maat zoek waarbij sociale normen overtreden worden.

3. Personeelstekorten / participatie

De FNV is van mening dat in de benadering van de personeelstekorten het werknemersperspectief onvoldoende aandacht krijgt. Er zijn domweg te weinig middelen voor werkzoekenden om zich te ontwikkelen of arbeidsmarktfit te maken. Veel werkgevers roepen maar al te gemakkelijk dat mensen niet willen werken of dat gemeentes en/of UWV niet kunnen leveren. De arbeidsmarkt is voor veel mensen uitermate complex geworden. Veel mensen die willen werken krijgen geen echte kans en veel mensen die niet zo maar aan de slag kunnen worden gestigmatiseerd. Een andere aanpak is nodig. De FNV pleit voor een aanpak met meer persoonlijke en onafhankelijke begeleiding van mensen en het creëren van ontwikkelingsmogelijkheden: met meer de nadruk op mogen ipv moeten. De FNV kan hier, samen met andere betrokken partijen, in een soort partnership met de provincie regionaal een rol spelen. De FNV kan daar de onlangs geopende vakbondshuizen in Maastricht, Heerlen, Weert en Venlo voor openstellen. Belangrijker is dat we samen leren werken om instituties zoals de cao en O&O-fondsen nog beter te laten werken voor mensen in de regio. Beschikbare middelen moeten uiteindelijk ook terecht komen bij de mensen die ze nodig hebben.

4. Vooroordelen en discriminatie op de werkvloer

De FNV wil graag met werkgevers, de provincie en andere stakeholders werken aan een aanpak om vooroordelen en discriminatie op de werkvloer te bestrijden. Er bestaan veel vooroordelen die zeer schadelijk zijn voor de mensen die het treft. Grote groepen mensen worden (stelselmatig) gediscrimineerd. Denk aan mensen van niet-Nederlandse origine, ouderen, mensen met een arbeidshandicap, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt etc. In de gezamenlijk aanpak zal niet alleen aandacht besteed moeten worden aan gedragsverandering (bewustmaking van gedrag) maar ook aan de onderliggende oorzaken.

Te veel mensen voelen zich niet gehoord of in de steek gelaten door werkgevers of overheid, voelen zich in hun positie bedreigd en ervaren gevoerd beleid als niet rechtvaardig. Ondanks dat we in een rijk land wonen leven veel mensen in armoede (en ook steeds meer kinderen). De kloof tussen arm en rijk neemt toe en dat gaat gepaard met toenemende gevoelens van onbehagen. Als we niks doen blijven de problemen zich opstapelen met alle gevolgen van dien (bijvoorbeeld enorme tekorten in de jeugdzorg, mogelijk kan de provincie ook hier bijspringen).

5. Installeer een SER Limburg

De FNV zou graag zien dat ook in Limburg een regionale SER tot stand wordt gebracht. Een regionale SER waarin werknemers, werkgevers en eventueel anderen zoals onderwijs vertegenwoordigd zijn. Een SER die de provincie gevraagd of ongevraagd kan adviseren en mogelijk al adviserende draagvlak kan creëren. We hebben momenteel te maken met belangrijke transitietrajecten, denk aan de energietransitie of digitalisering/robotisering, die grote gevolgen hebben voor de kwalitatieve en kwantitatieve werkgelegenheidsstructuur. Het is belangrijk dat sociale partners en de provincie hier op een gestructureerde wijze permanent

met elkaar over in overleg zijn om uiteindelijk de juiste dingen te kunnen doen met betrokkenheid van hun respectieve achterbannen. Een SER Limburg kan dat permanente overleg een plek geven. Over de precieze vorm en inhoud gaan wij samen met de werkgevers graag met de provincie in overleg.

Er zijn veel meer punten dan de bovenstaande te noemen. Veel zaken hangen nauw met elkaar samen. Sociaal - economische ontwikkelen hangen nauw samen met technologisch-economische en sociaal-culturele ontwikkelingen. In die ontwikkelingen kan de provincie een belangrijke regierol spelen. Maar, en we hopen dat dit uit het bovenstaande naar voren komt, dat kan ze alleen doen met samenwerkende partners. In de vorige bestuursperiode is de FNV regelmatig geconsulteerd. We hopen dat we deze bestuursperiode ook echt een partner kunnen worden waarmee belangen van werkenden en niet-werkenden gediend zijn.

Hoogachtend,

R.T.M. van Baden
Regioleider FNV
Zuidoost - Nederland